

Raadsinformatiebrief

Van	Burgemeester en Wethouder/Burgemeester	Zaak nr.	705391
Aan	Gemeenteraad	RIB nr.	2020-78
Portefeuillehouder	G. Kuipers	Datum	8 december 2020
Informatie bij	Marlien de Kruijf	Tel. nr.	(035) 629 2452

Onderwerp

Aanvragen basis- en programmasubsidie cultuur 2021

Kernboodschap

Een levendig cultureel klimaat draagt bij aan een aantrekkelijke stad. Cultuur is essentieel voor het voorzieningenniveau, voor de aantrekkingskracht en voor het vestigingsklimaat van Hilversum. Het culturele klimaat van Hilversum wordt onder andere gedragen door negen grote, professionele organisaties in Hilversum: ART Hilversum, Bibliotheek Hilversum, De Vorstin, De Zilveren Camera, Dudok Architectuur Centrum, Grafisch Atelier, Filmtheater Hilversum, Museum Hilversum en Stichting Raadhuisconcerten. Deze negen organisaties hebben een subsidieaanvraag ingediend voor 2021. De Cultuurraad heeft over de aanvragen geadviseerd en het college heeft hierover een besluit genomen. Over de jaaraanvraag van Globe CKC neemt het college later in december een besluit.

Aanleiding

De basis- en programmasubsidies cultuur dragen bij aan de gestelde doelen van het cultuurbeleid. Ze leveren een bijdrage aan de waarde van Hilversum en aan de vier domeinen van de stad: sociaal, ruimtelijk, economisch en cultureel. Vanwege corona zal 2021 een afwijkend jaar worden. Het belangrijkste doel voor 2021 is om (ondanks corona) de culturele basisinfrastructuur overeind te houden en waar mogelijk zoveel mogelijk coronaproof activiteiten te faciliteren en stimuleren.

Uitgangspunten

De geadviseerde subsidiebedragen voor 2021 zijn tot stand gekomen op basis van ten eerste inhoudelijke advisering over de kwaliteit van aanvragen door de Cultuurraad Hilversum. Ten tweede zijn de voorgestelde activiteiten in de aanvragen afgewogen ten opzichte van de begroting 2021 en eventuele aanvullende middelen, die instellingen hebben ontvangen.

In de begroting 2021 is opgenomen dat er € 100.000,- wordt bezuinigd op het cultuurbudget. Daarom is bestuurlijk het uitgangspunt geformuleerd om voor 2021 uit te gaan van de bedragen zoals die in de convenanten zijn vastgelegd. Daarbij ligt de nadruk op instandhouding van de bestaande culturele basisinfrastructuur. De bedragen in de convenanten vertegenwoordigen een uitgangspunt voor de subsidie, op basis waarvan de organisaties in 2021 op een realistisch niveau van bedrijfsvoering en activiteiten in stand kunnen blijven.

Een aantal instellingen heeft een hogere subsidieaanvraag ingediend met een specifiek doel; namelijk omdat zij aanvullend budget nodig hebben voor de professionalisering en instandhouding van hun organisaties. Dit betreft een viertal instellingen; Bibliotheek Hilversum, Grafisch Atelier, Filmtheater en Museum Hilversum. Het Filmtheater had bovendien in 2020 ook al een hogere subsidieaanvraag ingediend, voor 2021 handhaaft de organisatie dit hogere bedrag.

De Cultuurraad heeft voor deze organisaties specifiek bekeken in hoeverre deze hogere aanvraag realistisch en terecht was.

De Cultuurraad adviseert dat de hogere aanvraag van het Filmtheater en het Grafisch Atelier terecht is en noodzakelijk voor de instandhouding van de organisaties in 2021. Voor Museum Hilversum en de Bibliotheek Hilversum acht de Cultuurraad de hogere aanvraag niet strikt noodzakelijk voor de instandhouding van de organisatie.

Invloed van corona

2020 is een afwijkend jaar door corona. De consequenties hiervan zijn groot, op financieel, cultureel en sociaal gebied. De verwachting is dat de consequenties van corona tot ver in 2021 doorlopen. Deze consequenties zijn daarom ook van invloed op de aanvragen en toekenningen van 2021. Omdat het een uitzonderlijke situatie is, past het college het reguliere subsidieproces op een aantal punten aan.

De gemeente heeft er al eerder voor gekozen om het cultuurbeleid Metrum te verlengen voor 2021. De huidige situatie wordt daarmee verlengd naar volgend jaar. Daarna gaan we pas over op een herijking van het cultuurbeleid, het bepalen van de culturele basisinfrastructuur (BIS) voor de nieuwe beleidsperiode 2022-2025 en andere zaken.

Het belangrijkste doel voor 2021 is om (ondanks corona) de culturele basisinfrastructuur overeind te houden. Daarvoor zijn twee middelen van belang. Allereerst hebben verschillende culturele organisaties noodsteun ontvangen van het rijk, van de provincie en van de gemeente. De nettoschade die in 2020 rechtstreeks aan corona te wijten is, wordt volledig (of voor een groot deel) gecompenseerd vanuit deze noodsteun.

Ten tweede hebben de culturele organisaties hun reguliere subsidie vanuit de gemeente nodig om de basisstructuur van de organisaties overeind te houden. De negen genoemde organisaties hebben daarom eind juni 2020 hun reguliere subsidieaanvraag voor 2021 ingediend. Vervolgens hebben verschillende organisaties op verzoek van de gemeente in september hun jaarplan en begroting aangepast, naar aanleiding van de toen geldende coronamaatregelen. Daarna is de aanvraag voorgelegd aan de Cultuurraad.

Hoewel de situatie steeds blijft veranderen, heeft het college nu wel een besluit genomen over de subsidieaanvragen. Dat is (naast de noodsteun) essentieel voor het overeind blijven van de organisaties. Tegelijkertijd is het belangrijk dat de gemeente realistisch subsidies toekent. De situatie vraagt om monitoring; voortdurend vinger aan de pols houden.

Om te anticiperen op de invloed van corona op de prestaties van culturele organisaties, heeft het college een aantal aanvullende controlemiddelen toegevoegd. Ambtelijk worden periodiek gesprekken gevoerd met de organisaties en vragen we waar nodig blijkt aanvullende gegevens op. Verder vragen we aan de negen organisaties om uiterlijk 1 juni 2021 een aangepast jaarplan in te dienen. Dan hebben de organisaties beter zicht op hun prestaties en de bijbehorende inzet van middelen. Het indienen van een geactualiseerd jaarplan benoemen we als voorwaarde voor de uitbetaling van de subsidie in de tweede helft van 2021. Die voorwaarde nemen we op in de beschikkingen.

Bij de definitieve vaststelling van 2021 (na april 2022), kan - indien zich substantiële afwijkingen voordoen - een deel van de toegekende subsidie worden teruggevorderd. Of er kan voor worden gekozen om een eventueel overschot in een duidelijke bestemmingsreserve van de organisatie te laten opnemen, met toestemming van de gemeente. Deze bestemming zou alleen kunnen worden aangewend voor een specifiek doel (bijvoorbeeld een coronareserve). Aangezien we halverwege 2021 een geactualiseerd activiteitenplan ontvangen en continu actief in gesprek blijven, verwachten we echter de meeste afwijkingen al eerder te kunnen ondervangen.

Tot slot benoemen we in de beschikkingen de verantwoordelijkheid van de grote culturele organisaties voor de gehele keten. Niet alleen de culturele organisaties zijn getroffen door de coronacrisis, ook hun leveranciers, betrokken zzp'ers, tentoonstellingsmakers, geluidstechnici, musici etc. hebben veel van hun inkomsten verloren.

In de culturele sector is immers ongeveer 60% van het werknemers als zzp'er werkzaam. Wij vragen de culturele organisaties in de beschikking om hiervoor aandacht te hebben en aan te geven hoe zij hiermee om denken te gaan. Dit maakt eveneens onderdeel uit van de periodieke gesprekken; we bekijken met de organisaties wat er nodig is om de levensvatbaarheid van de organisaties en hun toeleveranciers te handhaven. Deze verantwoordelijkheid laat zich niet vangen in generieke maatregelen, maar vraagt om maatwerk per organisatie (waarbij ook eventuele noodsteun kan worden meegewogen).

Subsidies 2021

Het college heeft besloten om subsidie te verlenen aan de culturele organisaties:

Stichting ART Hilversum	€ 6.500,-
Stichting Bibliotheek Hilversum	€ 1.451.500,-
Stichting De Zilveren Camera	€ 97.500,-
Stichting Dudok Architectuur Centrum	€ 179.000,-
Stichting Filmtheater Hilversum	€ 125.000,-
Stichting Grafisch Atelier	€ 80.500,-
Stichting Museum Hilversum	€ 640.000,-
Stichting Podium De Vorstin	€ 991.000,-
Stichting Raadhuiscconcerten	€ 8.000,-
TOTAAL	€ 3.579.000,-

Met een groot deel van deze organisaties is vier jaar geleden een convenant afgesloten. Die convenanten lopen af in 2020. Voorstel is om voor 2021 nog uit te gaan van de bedragen in de convenanten, in de verwachting dat er voor 2022 en verder nieuwe afspraken kunnen worden gemaakt op basis van de nieuwe cultuurnota. Met Stichting Podium De Vorstin en Stichting De Zilveren Camera wordt voor 2022 ook de afweging gemaakt of en hoe meerjarige afspraken worden vastgelegd.

Bij alle aanvragen is nagegaan of deze in overeenstemming zijn met de subsidiecriteria Kunst en Cultuur Hilversum 2016-2020 en vervolgens of ze voldoen aan de Algemene Subsidie Verordening 2011 en de Subsidieregeling 2017. Ook zijn alle aanvragen doorgenomen op hun aansluiting op de cultuurnota Metrum.

Aan de Cultuurraad is gevraagd per aanvraag een advies te geven aan het college. De Cultuurraad heeft (geheel of gedeeltelijk) positief over alle aanvragen geadviseerd. Het college heeft deze adviezen geheel overgenomen.

Stichting Podium De Vorstin heeft een lagere subsidie aangevraagd dan vorig jaar. Dat komt doordat de afschrijving van de activa in 2020 is afgelopen. De afspraken hierover zijn vastgelegd in het raadsvoorstel over de toekomst van De Vorstin, dat op 15 november 2017 is besproken door de gemeenteraad. De lagere aanvraag van De Vorstin voor 2021 is een gevolg van deze afspraken over de toekomst van De Vorstin.

Het subsidiebedrag dat het Grafisch Atelier heeft aangevraagd is hoger dan in het convenant staat. De Cultuurraad acht deze hogere aanvraag (gedeeltelijk) terecht en noodzakelijk voor de instandhouding van de organisatie in 2021. De Cultuurraad acht de kosten voor de accountant en de financiële administratie essentieel voor het voortbestaan van de organisatie.

Over de aanvraag van Museum Hilversum heeft de Cultuurraad wel een advies uitgebracht, maar heeft zij zich onthouden van een advies over de hoogte van het bedrag. Het college heeft daarom besloten om, net als bij de andere organisaties waarmee een convenant is gesloten, het bedrag in het convenant aan te houden. Dit convenant met bijbehorend budget had de gemeente met Museum Hilversum gesloten voor de jaren 2019 en 2020.

Stichting Filmtheater Hilversum had voor 2020 al een hogere subsidieaanvraag ingediend dan in het convenant was afgesproken. Het college heeft besloten om deze hogere aanvraag voor 2021 opnieuw toe te kennen. De hogere subsidieaanvraag is eerder toegekend, op basis van de constatering dat het Filmtheater – de culturele instelling die op nummer twee staat van de hoogst bezochte instellingen – nog vrijwel geheel op vrijwilligers draaide. Gezien de ontwikkeling van het Filmtheater en de programmering, werd het tijd om de professionalisering kracht bij te zetten. Door een verhoogde subsidie wordt het aanstellen van een extra professionele kracht ten behoeve van coördinatie van de vrijwilligers mogelijk gemaakt. Deze vraag geldt nog steeds voor 2021 en is zelfs urgenter geworden, omdat er vanwege de coronacrisis veel aanvullende taken en flexibiliteit van de vrijwilligers van het Filmtheater wordt gevraagd.

Financiën

Voor de jaaraanvragen van de negen organisaties waarover het college heeft besloten, is de dekking beschikbaar onder:

- Programma 1: Wonen en leven, taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie (€ 1.478.500,- subsidies ART Hilversum, Zilveren Camera, DAC, Filmtheater, Grafisch Atelier, De Vorstin, Raadhuisconcerten)
- Programma 1: Wonen en leven, taakveld 5.4 Musea (€ 640.000,- subsidie Stichting Museum Hilversum).
- Programma 1: Wonen en leven, taakveld 5.6 Media (€ 1.451.500,- subsidie Stichting Bibliotheek Hilversum).
- Programma 1: Wonen en leven, taakveld 6.2 Samenkracht en burgerparticipatie (€ 9.000,- subsidie Stichting Grafisch Atelier).

Een aantal organisaties heeft meer subsidie voor 2021 aangevraagd dan beschikbaar is in de specifieke subsidiebudgetten. Voor het Filmtheater en het Grafisch Atelier adviseert de Cultuurraad om dit hogere bedrag geheel of gedeeltelijk toe te kennen. Het toekennen van deze subsidies heeft echter wel financiële consequenties.

De toekenning van de hogere aanvragen in combinatie met de overige subsidieaanvragen betekent dat er minder budget beschikbaar is voor andere eenmalige activiteiten in 2021. Na toekenning van de genoemde subsidies resteert nog een bedrag van ruim € 400.000,- voor flexibele middelen in 2021, waaronder een deel voor de programmagelden. Dat budget wordt echter bijna volledig worden besteed aan structurele subsidierelaties (kleine amateurverenigingen, festivals die langere tijd worden ondersteund, structurele projecten). Dat betekent dat er in 2021 bijna geen flexibel geld beschikbaar is binnen de programmagelden voor echt nieuwe initiatieven of incidentele projecten.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

D. Emmer

P.I. Broertjes

Bijlage(n): n.v.t.

Deze raadsinformatiebrief is digitaal beschikbaar op [internet](#) onder “Vergaderstukken”, B&W-vergadering van 24 november 2020.